

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova Univerzita

Lékařská fakulta

Obor onkologie

Uchazeč: MUDr. David Feltl, Ph.D., MBA

Klinika onkologická FN Ostrava

Habilitační práce: Kvalita v radiační onkologii a možnosti jejího monitorování

oponent: doc. MUDr. Renata Soumarová, PhD.

Pracoviště: Komplexní onkologické centrum, Nemocnice Nový Jičín a.s.

Habilitační práce se skládá ze 185 stran členěných na tři hlavní kapitoly: kvalita, nádory hlavy a krku a vlastní projekt HARDROCK. Na posledních 100 stranách je detailně uveden parametrický záznam pacienta a výstupy v podobě grafů a tabulek.

Cílem práce je popsat, co všechno je obsahem pojmu kvality radioterapie a jak ji lze posuzovat. K základním parametrům patří dostupnost, standardnost, bezpečnost a účinnost.

U parametru dostupnosti a standardnosti se objevuje pojem prozářenost, který charakterizuje použití radioterapie v určitých časových obdobích u konkrétních diagnóz.

Trendy u některých z nich jsou velmi překvapivé a budou si žádat další analýzy na celostátní úrovni. Snížení prozářenosti může být způsobeno jak nedostupností (tedy horším přístrojovým vybavením) nebo špatnými indikacemi.

Uchazeč si pro modelaci a vývoje nástroje monitorace kvality zvolil skupinu nádorů hlavy a krku. Z hlediska prozářenosti trend u této skupiny je spíše pozitivní.

Bezpečnost je důležitým indikátorem kvality, patří sem jednak monitorace chyb, apod. a jednak toxicita léčby. Moderní techniky radioterapie (IMRT) by měly vést ke snížení toxicity léčby a ke zvýšení dávek v cílovém objemu. Poslední parametr – účinnost – pak ukazuje vlastní výsledky léčby, tedy např. mortalitu. Na změnách přežití v čase u některých diagnóz lze sledovat přínos jednotlivých léčebných modalit.

V roce 2007 pracoviště autora zahájilo ve spolupráci s IBA projekt s názvem HARDROCK. Cílem projektu bylo podrobně monitorovat v čase léčebné výsledky a toxicitu radioterapie od roku 2004. V průběhu došlo v roce 2006 ke změně standardu léčby pacientů s diagnózou

karcinomu hlavy a krku a dalším cíle proto bylo zjistit dopad této změny na prognózu a léčebné výsledky.

V databázi projektu HARDROCK byl vytvořen parametrický záznam pacienta. Bylo zařazeno celkem 774 patientských záznamů bez další selekce. 96% pacientů podstoupilo radioterapii. Součástí záznamů byly i důvody nedodržení léčebného plánu a toxicita léčby. Tato data jsou obvykle velmi špatně dohledatelná, a proto jejich vyhodnocení u tak velkého souboru je velmi cenné. Neméně důležité je hodnocení léčebné odpovědi a celkového přežití.

Změna léčebného standardu zlepšila lokální kontrolu onemocnění a měla srovnatelnou toxicitu.

Autor v praxi dokázal, že monitorování kvality může vést ke zlepšení léčebných výsledků.

Práce je v uvedené problematice v České republice ojedinělou a přináší celou řadu nových a zajímavých poznatků. Je návodem pro ostatní pracoviště, jak monitorovat kvalitu radioterapie.

Dotazy:

1. Plánujete pokračování projektu, resp. monitoraci kvality i u jiných diagnóz?
2. Proč změna taktiky radioterapie a použití vyšších dávek záření nevedlo podle vašeho názoru ke zlepšení celkového přežití této skupiny pacientů?

Závěr:

Habilitační práce MUDr. Davida Feltla, Ph.D., MBA „Kvalita v radiační onkologii a možnosti jejího monitorování“ splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práci v oboru onkologie a doporučuji ji přijmout v předložené formě.

V Novém Jičíně

dne 3.4.2012

doc. MUDr. R. Soumarová, PhD., MBA